

בטהרות [אף שאינו זכור שנגע בדבר טמא],
אוכלין על ידיו טהרות. (218)

קטן היודע לישאל, כלומר, שיודע לענות על השאלה האם נגע בדבר טמא, אזי, אם היה זה ספק טומאה הנמצא ברשות היחיד ושאלו את הקטן האם נגע בו או לא, ואמר איני יודע, ספיקו טמא.

אבל, אם היה הספק ברשות הרבים ושאלוהו האם נגע ולא ידע להשיב — ספיקו טהור.

הלכה זו שספק טומאה ברשות היחיד טמא נלמדת בקל וחומר מסוטה, כמבואר במסכת סוטה דף כח א, וכיון שסוטה מקומה הוא רשות היחיד למדנו שבכל ספק טומאה יש להחמיר רק ברשות היחיד.

כהן קטן היודע לפרוס כפיו, הכל יודעים שהגדיל כבר והביא ב' שערות, שכן קטן אינו נושא כפיו, ולכן חולקין לו תרומה

בבית הגרנות. (219) אבל קודם לכן אין חולקין לו תרומה בבית הגרנות, אפילו אם יודע המחלק שקטן זה יודע לשומרה. והטעם בזה הוא, כיון שאין הכל מכירין אותו לידע שמשמר את התרומה, אם יראו שמוסרין לו אותה זהו בזיון לתרומה, שיהיו סבורים שאינו משמרה.

קטן היודע לשחוט, אוכלין משחיטתו אף מב-ב על פי שאינו בקי בהלכות שחיטה וכפי שיתבאר בסמוך. (220)

אמר רב הונא: והוא שגדול עומד על גביו, ומשגיח עליו שישחט כראוי, שלא ישהה בשחיטתו, ולא ילחץ את הסכין על צואר הבהמה, שעל ידי זה תאסר משום "דרוסה", לפי שלא מתה רק על ידי חיתוך הסכין אלא גם מחמת הלחץ. אלא מוליך ומביא את הסכין בתנועה של חיתוך בלבד.

קטן היכול לאכול כזית דגו, מרחיקין מצואתו וממימי רגליו ארבע אמות, אם

כב] גרס אחרת: "הקטן שאין בו דעת לפרוס חוקו אין חולקין לו תרומה בבית הגרנות". ולגרסא זו הפירוש, שאם רואים שיודע לפרוס מנתו באופן שלא תתפורר ותפסד התרומה חולקין לו תרומה בבית הגרנות. אבל אם אינו נזהר לשומרה אין חולקים לו ממנה.

220. רש"י פירש: היודע לשחוט — לאמן ידיו לשחיטה, אף על פי שאינו בקי בהלכותיה. ולמדו התוספות מדבריו, שאם אינו מיומן בשחיטה אף שגדול עמד על גביו וראה שלא שעה בה ולא דרסה, לא מהני ואסור לאכול משחיטתו. ויש מן הראשונים שחלקו עליו בזה, וכתבו דכל שגדול עמד על גביו וראה ששחט כדין שחיטתו כשרה, וראה ילקוט מפרשים.

218. כך פירש רש"י. אבל הר"ן כתב, שיש גורסים: קטן היודע לשמור אוכלין, אוכלין על ידו טהרות. והא קא משמע לן, שאם הוא יודע לשמור אוכלין מטומאה סומכים על שמירתו. כלומר, לגרסא זו אין הנידון כלל אם יכול הוא לשמר ידיו מן הטומאה, אלא שאם בר דעת הוא בכדי לשמר אוכלין שלא יגעו בדבר טמא, אוכלין על ידו — דהיינו בשמירתו, ולא חוששים שמא נטמאו.

וקא משמע לן, דאף שקטן אינו נאמן באיסורים דאורייתא כמבואר בפרק קמא דפסחים, מכל מקום להעמיד דבר טהור על חזקתו נאמן.

219. הרמב"ם [הלכות תרומות פרק יב הלכה